

7.8 Proposició del Grup Municipal del PSC per tal d'impulsar la tarifació social en serveis, equipaments i impostos locals per a persones amb ingressos baixos.

El secretari presenta la proposició del Grup Municipal del PSC, de 10 d'abril de 2014, que es transcriu a continuació:

“ATÈS que en l'anterior Ple de d'Ajuntament de Manresa, la CUP va presentar una moció en nom d'ICV-EU i diverses entitats socials per tal d'impulsar la tarifació social i aquesta no va comptar amb el recolzament necessari per prosperar.

ATÈS que el PSC es va comprometre “in voce” a presentar-ne una altra que pogués comptar amb un recolzament més ampli dels diferents partits polítics representats en aquest Ple. Ja que considerem aquesta proposta molt interessant per als ciutadans de Manresa.

ATÈS que la crisi econòmica està colpejant amb força la societat catalana, amb atur, precarietat i exclusió social.

ATÈS que l'Ajuntament, com a administració més propera a la ciutadania, rep amb major intensitat si cap les conseqüències socials d'una crisi que està afectant amb força la ciutadania de la ciutat.

ATÈS que aquesta crisi coincideix en el temps amb un període de profundes transformacions de la nostra ciutat que s'ha accelerat els darrers anys.

ATÈS que els ingressos municipals provinents d'administracions supramunicipals, com ara i entre altres els que cofinancen les escoles bressol, s'han reduït i es reduiran de forma significativa.

ATÈS que el salari mitjà del nostre país amb prou feines arriba als 1000€/mes, per la qual cosa prenen rellevància conceptes com el criteri “renda personal” o altres anàlegs a l'hora de determinar preus públics o ajuts vinculats a serveis no obligatoris d'atenció a les persones però de gran importància per a la ciutadania.

ATÈS que la igualtat d'oportunitats en l'accés a qualsevol equipament, servei o activitat municipal és imprescindible, per garantir-ne la seva funció social i que cap ciutadà/na en pugui quedar exclòs/a per motius econòmics.

ATÈS que l'adopció d'una política de taxes o preus públics dels serveis públics municipals segons la capacitat econòmica dels usuaris/es esdevé una política fonamental per garantir l'equitat i la inclusió social i que permet superar les barreres d'accés que tenen alguns ciutadans/es a determinats serveis i activitats municipals.

ATÈS que la tarifació social planteja l'establiment de diversos preus d'un mateix servei segons el nivell de renda dels usuaris/es (i d'altres circumstàncies personals i/o familiars), establint franges d'usuaris/es i un determinat preu per a cada franja que cobreix un percentatge variable del preu de cost de provisió del servei.

ATÈS que es fa palès la necessitat d'incrementar i enfortir la transparència dels sistemes de preus públics municipals, millorant la informació sobre la suficiència econòmica dels usuaris/es i la capacitat redistributiva de les polítiques municipals.

ATÈS que hi ha moltes persones de la ciutat que tenen dificultats per fer front a impostos municipals, com ara l'IBI.

ATÈS que les bonificacions potestatives recollides al Text Refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals sobre els impostos municipals són limitades, i al nostre entendre, insuficients com a mecanisme redistributiu.

ATÈS que és possible establir sistemes per aprofundir en la progressivitat fiscal dels impostos municipals, com per exemple mitjançant ordenances de subvencions, com ja s'han aplicat en altres ajuntaments, on es tenen en compte variables com la renda de la persona.

ATÈS que cal trobar noves fórmules imaginatives tan per implantar els impostos a la gent més desfavorida, com de condonació a la gent que no els pot pagar

És per tot això que proposem l'adopció dels següents,

ACORDS:

PRIMER: En la línia del que ja s'ha aprovat per aquest Ple municipal en el preu d'alguns preus públics (tarifa social del servei de Bus urbà, o les activitats físiques per a la gent gran), impulsar la tarifació social d'impostos i de més preus públics municipals que tinguin més en compte la renda individual i/o familiar com a criteri, per facilitar la redistribució social.

SEGON: Crear una "Comissió de tarifació social" per tal de desenvolupar una proposta de tarifació social sobre preus públics dels serveis, equipaments, activitats municipals i impostos municipals, que es pugui començar a implementar durant el proper any fiscal en aquells casos que sigui possible.

TERCER: Aquesta comissió es reunirà en el marc del Pacte de ciutat per a la promoció econòmica i la cohesió social, que ja treballa des de fa mesos amb participació dels grups polítics representats al ple municipal, la Cambra de Comerç, els sindicats CCOO i UGT, i les organitzacions patronals PIMEC i Federació Empresarial de la Catalunya Central. Es proposa ampliar la participació a representants de les entitats que actualment treballen en l'àmbit de l'atenció social com la Creu Roja, Càritas, Fundació Rosa Oriol i la Federació d'Associacions de Veïns de Manresa, entre altres; també a un representant de l'Agrupació local d'ICV, en qualitat de promotora d'aquesta moció.

QUART: Entre les tasques encarregades a aquesta comissió es demana l'estudi d'una convocatòria específica de subvencions que tingui com objectiu introduir en el pressupost municipal i en el dictamen d'impostos i taxes per a l'exercici 2015 els elements de progressivitat que permetin tenir en compte criteris de renda i de situació personal i familiar."

El secretari presenta l'esmena del Grup Municipal de CiU a la proposició del GMPSC, de 10 d'abril de 2014, que es transcriu a continuació:

"A l'acord 3, substituir l'última frase pel redactat següent:

"Es proposa ampliar la participació a representants d'entitats que treballen en l'àmbit de l'atenció social i de les forces polítiques que ho sol·licitin."

El senyor José Luis Irujo, president del Grup Municipal del PSC, recorda als assistents que en el Ple de març el seu grup es va comprometre a presentar una moció, la qual és en realitat una proposta d'esmena a la proposició que en aquell Ple va presentar la CUP i que recollia una proposta d'ICV-EU.

Diu que no han volgut deixar que passi més d'un mes perquè la voluntat del PSC és aprofundir en el tema, tot i que en aquell moment semblés que era un argument per no votar a favor de la moció. Diu que el PSC compartia el fons d'aquella moció, però van trobar que els acords estaven redactats de forma deficient i eren poc viables en quant a la seva aplicació.

Assenyala que la proposta que presenten avui planteja una cosa que ja s'està fent de forma paulatina o puntual, com és la introducció d'elements de garantia social en el preu del bus urbà o de determinades activitats programades per l'Ajuntament. Però veuen que han estat propostes aïllades i poc lligades en un conjunt més homogeni i per això pensen que seria desitjable que s'impulsi una línia sistemàtica de tarificació social, previ estudi de la seva viabilitat legal i econòmica, tal i com s'ha fet en altres municipis.

Sap que la implementació de la tarificació social segueix una via lenta però diu que ha de ser gradual i, sobretot també, segura pel que fa a la seva sustentació jurídica.

El que demanen és que s'introdueixi, de forma sistemàtica i previ estudi, la tarificació social a l'hora de fer la imputació de les diferents taxes i preus públics en què es pugui aplicar. Per això en el segon punt dels acords proposen la creació d'una Comissió de tarificació social, que tindria com a finalitat elaborar la proposta per tal que al 2015 es poguessin comptar amb els primers elements de tarificació social en el moment d'aprovar les ordenances fiscals i els impostos.

Sobre el tercer acord diu que el grup de CiU ha presentat una esmena, la qual troben encertada. Diu que el PSC pensava que un bon marc per aquesta Comissió seria el del Pacte de Ciutat per a la promoció econòmica i la cohesió social, perquè justament entre els punts que inspiren aquest Pacte ja es parla d'introduir la progressivitat fiscal, elements correctors a favor de la cohesió social, de correlació de la renda per càpita i familiar per al càlcul dels impostos, etc.

En quant a la intenció del quart acord és intentar que al 2015 es pugui fer una primera convocatòria específica de subvencions, en base al que la Comissió proposi.

El senyor José Luis Irujo manifesta que la proposició que plantegen conté tots els components suficientment importants perquè sigui aprovada, a la vegada que introdueix garanties perquè no faci por la seva aplicació, ja que queden salvaguardats els factors jurídics i econòmics que aquesta Comissió i, posteriorment, el Ple decidiran.

El senyor Antoni Llobet, portaveu del Grup Municipal de CiU, manifesta que l'esmena que ha presentat CiU no canvia res substancial de la proposició del PSC. Explica que quan es parla de la possible ampliació de la participació, els sembla que no haurien de sortir noms específics d'entitats o grups polítics sinó que és millor que quedi obert per tal que els diversos partits o les diverses entitats que treballen en l'àmbit social puguin manifestar el seu interès a participar en aquesta comissió.

Per tant, diu que si no modifiquen res substancial de la proposició vol dir que el seu grup està d'acord amb el què diu el text i el votaran a favor.

Per no repetir el que diu la proposició, ni el que ja ha explicat el senyor José Luis Irujo, i malgrat que no vol avançar-se als treballs de la comissió, diu que li agradaria llançar algunes consideracions que pensa que s'haurien de tenir en compte en el si d'aquesta comissió:

Una primera consideració és que s'està parlant de la tarificació social, el que vol dir que és una eina. Pensa que tothom ja ho té clar però diu que és important remarcar que no és un objectiu de per si, sinó una eina que ha de servir per assolir uns objectius. Com que es parla d'una eina és important que es vegi fins a quin punt és útil per aconseguir l'objectiu de facilitar de veritat l'accés als serveis de la manera més universal possible per a la ciutadania de Manresa i també la possibilitat de pagar les diverses figures impositives en el conjunt de la ciutadania. En aquest sentit, el senyor José Luis Irujo ha fet menció d'alguns casos en que ja han estat assumits per aquest Ajuntament, però també hi ha altres mecanismes diferents que poden possibilitar que persones que difícilment podrien fer front a segons quins pagaments tinguin una via per aconseguir que els ho sigui possible pel que fa a l'IBI, etc. Així doncs, diu que és important veure per a quines coses sí que ens pot servir el procediment de la tarificació social, perquè potser en alguns casos s'hauran de fer servir altres mecanismes. Diu que cal entendre quin és l'objectiu que es persegueix i per això els mecanismes s'han d'entendre en un sentit ampli i anar més enllà d'una eina concreta.

La segona consideració és que ja hi ha municipis que estan treballant des de fa temps en aquesta qüestió i, com que és una eina, es pot fer servir bé i malament. Troba que serà bo aprendre les virtuts que s'han vist en alguns casos i evitar els defectes vistos en altres casos.

En quant als perills que s'ha de mirar d'evitar, esmenta el que es va dir en una de les trobades de tècnics municipals de l'àmbit de la demarcació de la Diputació de Barcelona: "Es va considerar adient analitzar el resultat de la implantació de la tarificació social en els últims anys en alguns municipis. En molts casos l'aplicació de la tarificació social ha provocat que les famílies amb rendes mitjanes no poden accedir al servei, les de renda més alta per raó dels seus ingressos han d'assumir -i poden assumir- el cost del servei en concret, i les de renda més baixa són becades, mentre que la franja mitjana ha quedat algunes vegades exclosa. La conseqüència pot ser una certa polarització en l'accés a determinats serveis públics."

Com que la proposició els sembla favorable diu que només vol fer aquest parell d'aportacions a la feina que hauria de fer la Comissió. La Comissió haurà de tenir clar l'objectiu que es persegueix i veure de les iniciatives que ja funcionen en quins casos ha anat bé i en quins casos no tant per intentar corregir alguns defectes abans de caure-hi.

El senyor Jordi Masdeu, portaveu del Grup Municipal de la CUP, s'alegra que s'aprovi una moció després que la del mes anterior no fos aprovada. Diu que la CUP està convençuda que la tarificació social en el moment actual d'emergència social és imprescindible i no es pot deixar que cada vegada més persones de la ciutat es quedin sense poder accedir als serveis.

Creuen que la tarificació social ha de ser una eina amb molt poder i molta força per aconseguir-ho. Pensa que és una llàstima que en el Ple passat no s'arribessin a aprovar aquests mateixos acords, però també diu que millor fer-ho quan abans millor.

Sobre l'esmena, diu que hi estan d'acord, sobretot perquè la CUP no està dins del Pacte de Ciutat i també voldran participar en la Comissió que es creï i, per tant, el vot que emetran serà favorable a l'esmena.

La senyora Mireia Estefanell, regidora del Grup Municipal d'ERC, diu que el seu partit votarà favorablement per poder avançar en la tarificació que permeti garantir l'accés als serveis, els equipaments, les activitats municipals, etc., i en la subvenció o la bonificació d'aquells impostos o taxes en què això sigui possible.

Diu que donaran suport a l'esmena que ha presentat CiU ja que algunes de les entitats que es proposaven en la moció inicial ja són signants del Pacte de Ciutat, i el nou redactat permet obrir la participació de totes aquelles entitats o sectors que s'hi sentin implicats i vulguin sumar-s'hi.

En no haver-hi cap més intervenció, l'alcalde sotmet a votació l'esmena del GMCiU a la proposició 7.5 del GMPSC, i el Ple l'aprova per 22 vots afirmatius (11 GMCiU, 3 GMPSC, 3 GMERC, 2 GMPP, 1 GMPxC i 2 GMCUP) i 1 abstenció (1 GMPxC) i, per tant, esdevé acord plenari amb el contingut que ha quedat reproduït.

Es fa constar que el regidor Albert Pericas, del GMPxC, es trobava absent de la sala en el moment de la votació.